

Bakteriaalsete udarapõletike uuringud

ANALÜÜSIMEETODID

Tekitaja uuringud	Meetod	Uurimismaterjal	Metoodika	Osakond
Mastiiditekitajate määramine	bakterioloogiline uuring	<ul style="list-style-type: none">• piim	5DB-TJ-24	Bakterioloogia-patoloogia

ANALÜÜSE TEOSTAV LABORATOORIUM

Tartu laboratoorium- Kreutzwaldi 30, Tartu

Kliinilise haigestumise korral

- Proov võetakse **haigest udaraveerandist enne ravi algust**, kuna manustatud antibakteriaalsed ained mõjutavad uurimistulemust.

Subkliinilise haigestumise korral (kõrgeenenud somaatiliste rakkude arv piimas, positiivne kiirtest, nt. California mastiiditest, Kenotest või muu analoogne test)

- Proov probleemsest udaraveerandist.
- Kui probleemset udaraveerandit pole võimalik identifitseerida, võetakse proov eraldi igast udaraveerandist erinevatesse katsutitesse (proovikatsutile märgitakse proovi number ning kaaskirjas olevasse nimekirja looma ID ning udaraveerandi lühend - PE, PT, VE; VT).
- Piimaproov võetakse vahetult enne lüpsi.
- Kui see pole võimalik, peab lüpsist möödas olema vähemalt neli tundi.

Ravi efektiivsuse kontrolliks

- võetakse proovid, kui ravi lõppemisest on möödunud vähemalt 3 nädalat.

NB! Ei ole soovitatav koguda ühe looma erinevate udaraveerandite proove ühte katsutisse.

- Suureneb oluliselt proovi saastumise oht (hiljem märkus uurimisteates „segakasv“).
- Kui probleem on vaid ühes veerandis, siis segunedes tervetest udaraveeranditest võetud proovidega haigustekitajate hulk proovis väheneb (proov „lahjeneb“) ning haigustekitaja võib jääda avastamata.

PROOVIDE VÕTMINE, SÄILITAMINE JA SAATMINE

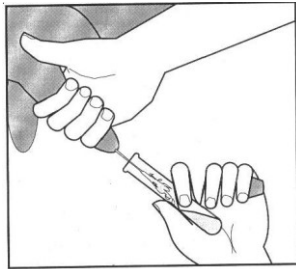
Vajalikud vahendid:

- steriilsed korgiga suletavad piimaproovi katsutid e. katseklaasid (küside VTL laboritest NB! proovivahendite tellijale postiga saatmisel kannab saatmiskulud tellija)
- veekindel marker
- desinfitseeriva vahendiga (70% alkohol vms) niisutatud puhastuslapid

Proovide võtmine ja märgistamine

- Udar ja nidad pestakse veega vaid siis, kui need on väga saastunud. Pärast pesemist kuivatatakse hoolega, et proovid ei saastuks pesuveega.

- Enne proovide võtmist pestakse ja desinfitseeritakse käed.
- Katsuti märgistatakse proovi järjekorranumbriga.
- Nisa alumine kolmandik puhastatakse korralikult ning lõpuks puhastatakse hoolikalt nisatipp ja –ava puhastuslapi kasutamata osaga. Iga nisa jaoks on eraldi puhastuslapp.
- Esimesed piimajoad (ca 10 ml), lüpstakse eellüpsinõusse, et vältida nisa tipus ja -juhas olevate bakterite sattumist piimaproovi.
- Katsuti avatakse ja lüpstakse sellesse vajalik kogus piima (umbes pool katsuti mahust, ca 5 ml).
- Katsuti hoitakse proovi võtmise ajal poolviltu, et vältida mustuse ja tolmu sattumist keskkonnast piimaproovi. Jälgitakse, et ka kork ei saastuks. Pärast proovi võtmist suletakse katsuti kohe korgiga.

- Veendutakse, et katsuti on väliselt puhas, määratud katsuti puhastatakse.
- Kogutud piimaproovid jahutatakse külmikutemperatuurini.

Proovide pakkimine, säilitamine ja saatmine

- Proov pakitakse lekkekindlalt. Eriti oluline on, et väline pakkematerjal on saastumata ning puhas.
- Iga pakend märgistatakse loetavalt.
- Kui piimaproove ei ole võimalik uurida samal ega järgneval päeval, proovid külmutatakse (ca -18oC).
- **NB! Vältida proovide soojenemist transportimisel!**

Kaaskiri ja laboratooriumi teavitamine

- Koos proovidega saadetakse laborisse korrektselt täidetud ja piisavalt infot sisaldav kaaskiri, mille leiab VTL-i kodulehelt [tellimuste vormid](#) alt. Oluline on märkida kaaskirjale proovi võtmise täpne kuupäev ja kellaeg.

ANALÜÜSIDE TEOSTAMISE AEG

Bakterioloogiline uuring: kuni 7 tööpäeva

ANALÜÜSIMEETODID

Bakterioloogiline uuring: tekitaja isoleerimine ja identifitseerimine

TÄIENDAV INFO JA KONTAKTID

- Bakterioloogia-patoloogia osakond. Info telefonil 738 6120

Veterinaar- ja Toidulaboratorium

Koostatud: Triin Tedersoo

Koostanud: 09.12.2019